

Στον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου (Άγιος Νικόλαος Βελιμίροβιτς)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 24 Μαρτίου, 2017

(Λουκ. α' 24-38)

Όπως ο ήλιος καθρεφτίζεται στά καθαρά και διαυγή νερά, έτσι κι ο ούρανός στην καθαρή κι άγνή καρδιά.

Τό Άγιο Πνεῦμα εἶναι πανταχοῦ παρόν κι ἀναπαύεται σέ πολλά σημεῖα τοῦ ἀχανοῦς σύμπαντος. Τό μέρος ἐκεῖνο ὅμως ὅπου ἀγαπάει κι ἐπιθυμεῖ περισσότερο ἀπ' ὅλα νά κατοικεῖ, εἶναι **ἡ ἀγνή καρδιά τοῦ ἀνθρώπου**. Ἐκεῖ εἶναι τό πραγματικό Του ἐνδιαίτημα, ἡ κατοικία του. Ὅλοι οἱ ἄλλοι τόποι εἶναι ἀπλά τό ἐργαστήριό Του.

Ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου δέ μένει ποτέ ἄδεια. Πάντα ὑπάρχει κάτι νά τήν καλύψει: ἡ καθαρότητά της.

Κάποτε, γιά κάποιο διάστημα, **τήν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου τή γέμιζε μόνο ὁ Θεός**. Τότε ἡ καρδιά ἦταν καθρέφτης τοῦ κάλλους τοῦ Θεοῦ, ἕνας ὕμνος καί μιὰ δοξολογία γιά τό Θεό.

Ἐπῆρχε ἕνας καιρός πού ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου βρισκόταν πραγματικά στά χέρια τοῦ Θεοῦ, ἀπαλλαγμένη ἀπό κίνδυνο. Ὅταν ὅμως ὁ ἄνθρωπος μέ τήν παραφροσύνη του πῆρε τά πράγματα στά δικά του χέρια, τήν καρδιά του τήν κυνήγησαν πολλά ἄγρια θηρία. Κι ἀπό τότε ξεκίνησε **ἐσωτερικά μέν ἡ δουλεία τῆς ἀνθρώπινης καρδιάς, ἐξωτερικά δέ αὐτό πού λέμε ἱστορία τοῦ κόσμου**.

Ἀδύναμος πιά νά κουμαντάρει τήν καρδιά του ὁ ἄνθρωπος ἀναζήτησε στήριξη στά ἔμψυχα ὄντα ἢ καί στά ἄψυχα πράγματα πού τόν περιέβαλαν. Ὅ,τι κι ἂν βρῆκε ὁ ἄνθρωπος ὅμως γιά νά στηρίξει καί νά ἐνισχύσει τήν καρδιά του, ἀποδείχτηκε πώς αὐτό τήν τραυμάτιζε καί τήν πλήγωνε μόνο.

Καῦμένη καρδιά τοῦ ἀνθρώπου! Αἰχμαλωτίστηκες ἀπό πολλά πράγματα πού δέν εἶχαν καμιά δικαιοδοσία σέ σένα, καμιά ἐξουσία πάνω σου. Βρέθηκες σάν τό μαργαριτάρι ἀνάμεσα σέ χοίρους. Πόσο σέ σκλήρυνε ἡ μακροχρόνια δουλεία, πόσο σέ σκότισε τό μαῦρο σκοτάδι ὅπου κινεῖσαι! Ὁ Θεός ὁ ἴδιος κατέβηκε ἀπό τόν οὐρανό γιά νά σ' ἐλευθερώσει ἀπό τή δουλεία, νά σέ γλιτώσει ἀπό τό σκοτάδι, νά σέ θεραπεύσει ἀπό τή λέπρα τῆς ἀμαρτίας σου, νά σέ ἀναλάβει ξανά στά δικά Του χέρια!

Ἡ ἔλευση τοῦ Θεοῦ στόν κόσμο κι ἡ πορεία Του ἀνάμεσα στούς ἀνθρώπους εἶναι ἡ πιό θαυμαστή κι ἀνυπέβλητη ἔνδειξη τῆς ἀγάπης Του γιά τόν ἄνθρωπο. Εἶναι ὁ εὐαγγελισμός, ἡ εὐχάριστη εἶδηση τῆς ὑψιστης χαρᾶς γιά τήν καθαρότητα τῆς καρδιάς καί τό πιό ὀλέθριο γεγονός γιά τήν ἀκαθαρσία της.

Τήν ἔλευση τοῦ Θεοῦ στόν κόσμο θά τήν παρομοιάζαμε μέ τήν ἐμφάνιση πύρινου στόλου στά σκοτάδια τῆς ἀβύσσου. Ἡ εἶδηση γιά τήν ἔλευσή Του ξεκίνησε μέ ἕναν ἄγγελο καί μιὰ κόρη παρθένο, μιὰ συνομιλία πού ἔγινε ἀνάμεσα στήν οὐράνια καί τήν ἐπίγεια ἀγνότητα.

Ὅταν ἡ ἀκάθαρτη καρδιά συναντιέται μέ μιάν ἄλλη, ἐπίσης ἀκάθαρτη, θά προκύψει σύγκρουση. Ὅταν ἡ ἀκάθαρτη καρδιά συναντιέται μέ μιάν ἄλλη, καθαρή καρδιά, πάλι θά ἔχουμε σύγκρουση. Μόνο ὅταν ἡ καθαρή καρδιά συναντηθεῖ μέ μιάν ἄλλη καθαρή ἔχουμε χαρά, εἰρήνη καί εὐφροσύνη.

Ὁ ἀρχάγγελος Γαβριήλ εἶναι ὁ πρῶτος ἀγγελιοφόρος τῆς εὐχάριστης εἶδησης γιά τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Τό θαυμαστό γεγονός τοῦ Θεοῦ γιά τή λύτρωση καί τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου δέ θά μπορούσε νά συμβεῖ χωρίς νά φανεῖ ἡ θαυματουργή ἐνέργεια καί δύναμή Του. Ἡ πρώτη ἀπ' ὅλους τούς ἀνθρώπους πού ἄκουσε τή σωτήρια αὐτή εἶδηση ἦταν **ἡ πάναγνη Παρθένος**. Καί τήν ἄκουσε μέ φόβο, μέ δέος. Ὁ οὐρανός καθρεφτιζόταν στήν ἀγνή καρδιά της ὅπως ὁ ἥλιος στά καθαρὰ καί διαυγή νερά. Στήν καρδιά της ὁ Κύριος καί Δημιουργός τοῦ νέου κόσμου καί ἀνακαινιστής τοῦ παλαιοῦ, ἐπρόκειτο νά γείρει τό κεφάλι Του καί **νά δανειστεῖ σάρκα ἀπό τή σάρκα της**.

Τό εὐαγγέλιο τοῦ Εὐαγγελισμοῦ λέει: *«Μετά δέ τὰς ἡμέρας ταύτας συνέλαβεν Ἑλισάβητ ἡ γυνή αὐτοῦ καί περιέκρυβεν ἑαυτήν μῆνας πέντε, λέγουσα ὅτι οὕτω μοι πεποίηκεν ὁ Κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἐπέϊδεν ἀφελεῖν τό ὄνειδος μου ἐν ἀνθρώποις»* (Λουκ. Α' 24-25).

Ποιές μέρες ἐννοεῖ ὁ εὐαγγελιστής; Τίς μέρες πού θά προηγοῦνταν τῆς μεγάλης μέρας πού θά γεννιοῦνταν ὁ Κύριος Ἰησοῦς. Ἡ μέρα πού θά ἐκπληροῦνταν ὅλες οἱ προφητεῖες, ὅταν θά φτάναμε στό πλήρωμα τοῦ χρόνου πού προφήτευσε ὁ Δαυὶδ, τότε πού ἡ ἄρρωστη ἀνθρώπινη φύση στέναζε μαζί μέ τήν ἐπίσης ἄρρωστη δημιουργία, γιατί ἀνέμεναν τή σωτηρία ὄχι πιά ἀπό ἄνθρωπο ἢ ἀπό κάτι φυσικό, ἀλλά ἀπό τόν ἴδιο τό Θεό. Τότε λοιπόν, «μετά τὰς ἡμέρας ταύτας», συλλαμβάνει ἡ Ἑλισάβητ, ἡ σύζυγος τοῦ Ζαχαρία.

Τί σχέση ἔχει ἡ στείρα Ἑλισάβητ μέ τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου; Ἡ Ἑλισάβητ σχετίζεται μέ τό σχέδιο τῆς σωτηρίας, ἐπειδή θά γεννοῦσε τόν Πρόδρομο τοῦ Σωτήρα μας, ἐκεῖνον πού θά προπορευτεῖ γιά νά ἀναγγεῖλει τήν ἔλευσή Του. Ἡ ἡλικιωμένη καί στείρα γυναίκα θά γεννοῦσε τόν κήρυκα τῆς σωτηρίας, ὄχι τό Σωτήρα. Εἶναι μιὰ πιστή εἰκόνα τοῦ παλαιοῦ κόσμου πού ἦταν γερασμένος. Φαντάζει σάν τό ἀφυδατωμένο, γέρικο καί μααραμένο δέντρο, πού στάθηκε ὅμως ἱκανό θαυματουργικά γιά νά βγάλει φύλλα πού προοιωνίζουσαν τόν ἐρχομό τῆς ἀνοιξης, ἔστω κι ἂν τό ἴδιο δέν μπορεῖ νά καρποφορήσει.

«Τὰς ἡμέρας ταύτας», ὅπως κι ὅλες τίς μέρες, ἡ στείρα γυναίκα ἐνιωθε ντροπή γιά τή στειρότητά της, ντροπιασμένη ἐνώπιον Θεοῦ καί ἀνθρώπων. Τί νόημα εἶχε ὁ γάμος

έφασον τό ζευγάρι παρέμενε άτεκνο; Άν ό ίδιος ό παράδεισος μπορεί νά γίνει τόπος πειρασμού και θλίψεων για τόν άτεκνο, τί νά πούμε για τή γή; Τό κάθε μέλος του άτεκνου ζευγαριού αποδίδει τήν ντροπή στό άλλο. Τό καθένα τους φαίνεται στό άλλο σαν μιά καταπράσινη συκιά αλλά χωρίς σύκα. Στά βάθη τής ψυχής τους νιώθουν απόβλητοι. Και τό χειρότερο και πιο πικρό γι' αυτούς -κάτι που γίνεται και σήμερα- είναι ότι κάποια στιγμή υποψιάζονται ό ένας τόν άλλο και τόν κατηγορεί ένδόμυχα για λαγνεία και άκαθαρεία. Αρχίζουν νά βλέπουν τό γάμο σαν νομιμοποίηση τής λαγνείας και κυρίως μάλιστα όταν δέ γνωρίζουν τό Θεό και δέ νιώθουν πάνω τους τό εύεργετικό Του χέρι.

Έτσι τ' άτεκνα ζευγάρια συνήθως δέν είναι μακρόβια κι ή χαρά τους είναι περιορισμένη. Τίποτα δέν είναι τόσο απογοητευτικό στόν κόσμο όσο οι άνεκπλήρωτες επιθυμίες, άκόμα κι αν όλα τ' άλλα τά 'χουν πλούσια. Η έντολή του Θεού «*αύξάνεσθε και πληθύνεσθε*» (Γεν. α' 28) είναι σαν ένα βουνό που στέκεται μπροστά στό άτεκνο ζευγάρι, έστω κι αν δέν τό συνειδητοποιούν. Ίσως νά μήν τό κατανοούν επειδή είναι άμαθεϊς, τό νιώθουν μέ τήν καρδιά τους όμως, τό αισθάνονται, γιατί είναι σαν μιά άνεξίτηλη σφραγίδα που σφραγίζει κάθε ανθρώπινη ψυχή, όπως κι όλες οι βασικές έντολές του Θεού. Τή θλίψη που νιώθουν τά άτεκνα ζευγάρια τή συναντάμε πολλές φορές στην Αγία Γραφή αλλά και στη σύγχρονη πραγματικότητα, σε ζευγάρια κάθε ηλικίας.

«*Τάς ημέρας ταύτας*», όμως έγινε ένα θαύμα. Η Έλισάβετ, αν και προχωρημένη στην ηλικία, συνέλαβε. **Πώς γίνεται αυτό; θά ρωτήσουν όλοι εκείνοι που βλέπουν έπιφανειακά και λογικά τά πράγματα**, εκείνοι που γλιστρούν έπιπόλαια πάνω στα φαινόμενα, όπως εκείνος που γλιστράει πάνω στον πάγο. Αλλά κι όσοι πιστεύουν πως ό κόσμος δέ σώζεται μέ κανέναν άλλον τρόπο παρά μόνο μέ θεία επέμβαση, άκόμα κι εκείνοι γυρίζουν άλλοθι τό κεφάλι τους κι άρνοούνται τό θαύμα, άναρωτιούνται κι αυτοί πως μπορεί νά γίνει αυτό. Άν ό Θεός δέν ήταν ζωντανός και παντοδύναμος, τότε καμιά άλλη ύπαρξη δέ θά υπήρχε, τίποτα δέ θά γινόταν. Για νά γεννηθεί ένα παιδί δέν έχει σχέση αν μιά γυναίκα είναι καρπερή ή όχι. Από τή στιγμή που πιστεύουμε πως υπάρχει Θεός κι είναι παντοδύναμος, όλα είναι πιθανά. **Ο Θεός δέν υπόκειται στους φυσικούς νόμους που ό ίδιος έφτιαξε για νά δεσμεύονται οι άλλοι, όχι ό ίδιος**. Δέν έφτιαξε τούς φυσικούς νόμους για νά περιορίσει τή δύναμή Του, μά για νά τούς χρησιμοποιήσει και νά εργαστεί τό αναγκαίο έλεός Του. Τά μηχανήματα που φτιάχνει ό άνθρωπος δέν περιορίζουν τήν έλευθερία που έχει νά τά χρησιμοποιήσει μέ τόν ένα ή τόν άλλον τρόπο. Έτσι κι ό κόσμος που δημιούργησε ό Θεός, μέ τούς φυσικούς νόμους που έθεσε, δέν περιορίζει τήν έλευθερία Του νά ενεργεί μέ τόν ένα ή τόν άλλον τρόπο, σύμφωνα μέ τήν άγάπη Του και τίς άνάγκες του ανθρώπου.

Ἐκεῖνοι πού ἀποκτοῦν παιδιά δέν τό κάνουν μέ τή δική τους δύναμη, ἀλλά μέ τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεός εἶναι πολύ προσεχτικός, σέβεται τή ζωή καί τή δίνει ὅπως Ἐκεῖνος νομίζει. Ἐπιτρέπει τή σύλληψη ὅπου Ἐκεῖνος νομίζει καί δέν τήν ἐπιτρέπει ὅπου νομίζει πώς δέν πρέπει. Γι' αὐτό συμβαίνει καμιά φορά νά βλέπουμε νέα ζευγάρια, πού ἐνῶ ἔχουν ὅλες τίς φυσικές προϋποθέσεις, δέν ἀποκτοῦν παιδιά. Ἀντίθετα ἄλλες φορές βλέπουμε ἡλικιωμένα ζευγάρια πού, παρά τούς φυσικούς νόμους, τεκνοποιοῦν.

Ὁ Θεός εἶναι ὁ μόνος Κύριος τῆς ζωῆς. Κι ὅπου ὁ ἴδιος θέλει ν' ἀσκήσει τήν κυριότητά Του, ἡ φύση κι ὁ νόμοι της δέν ἔχουν καμιά δύναμη, ἀτονοῦν. Ὅπως τό ἴδιο ἀδύναμοι κι ἀνίσχυροι εἶναι οἱ μάγοι, στούς ὁποίους πολλές φορές καταφεύγουν στεῖρες γυναῖκες γιά βοήθεια ἀπό ἄγνοια, ἐπειδή δέ γνωρίζουν ὅτι ἐκεῖνοι δέν εἶναι ὑπηρέτες καί ὄργανα τῆς θείας δύναμης, ἀλλά τῆς πονηρῆς καί σκοτεινῆς δύναμης τῶν δαιμόνων.

Ὁ ἄνθρωπος περιμένει κάποιο θαῦμα ἀπό τό Θεό. Κι ὅταν ὁμως τό θαῦμα αὐτό γίνει, δέν τό πιστεύει. Ἡ φύση γιά τόν ἄνθρωπο ἔγινε τό δέντρο τῆς γνώσης. Κρυμμένος κάτω ἀπό τή σκιά τῆς φύσης, ἐπειδή εἶναι γυμνός, λαχταρᾷ νά τόν ἐπισκεφεῖ ὁ Θεός. Κι ἀπό τήν ἄλλη τρέμει καί φοβᾶται τήν ἐπίσκεψη τοῦ Θεοῦ. Ὅταν ὁ Θεός δέν τόν ἐπισκέπτεται, παραπονιέται. Ὅταν τόν ἐπισκεφεῖ, τόν ἀπορρίπτει. Παλιά στόν παράδεισο ὁ Ἀδάμ βρισκόταν ἀνάμεσα σέ δύο δέντρα, τό δέντρο τῆς ζωῆς καί τό δέντρο τῆς γνώσης. Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἀδάμ βρίσκονται ἐπίσης ἀνάμεσα σέ δύο δέντρα: τό Θεό, πού εἶναι τό δέντρο τῆς ζωῆς καί τή φύση, πού εἶναι τό δέντρο τῆς γνώσης. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἐλεύθερος. Ἡ ὑπακοή κι ἡ ταπείνωσή του δοκιμάζονται καί σήμερα ὅπως καί τότε. Ἡ σύννεση τοῦ ἀνθρώπου, ἡ καρδιά κι ἡ θέλησή του πρέπει νά δοκιμαστοῦν. **Χωρίς πειρασμό δέν ὑπάρχει ἐλευθερία, χωρίς ἐλευθερία δέν ὑπάρχει ἄνθρωπος,** παρά δύο εἶδη πέτρας - ἡ κινητή καί ἡ ἀκίνητη.

Οἱ ἀλήθειες αὐτές εἶναι ἀπλές καί ξεκάθαρες. Ἡ ψυχὴ δέν μπορεῖ νά κατανοεῖ μέ γήινη ἀντίληψη. **Δέν μπορεῖ ν' ἀποκτήσει ἀληθινὴ γνώση, γιατί τήν πνευματικὴ τῆς ὄραση τήν καλύπτει σάν μέ σύννεφο ἢ ἁμαρτία.** Ὅλ' αὐτά τά γνώριζε ἡ Ἐλισάβετ, ἡ ἀπλή κι ἀφοσιωμένη ἡλικιωμένη γυναίκα. Ἔτσι δέν ἔνιωσε καμιά ἔκπληξη σάν βρέθηκε μέ παιδί σέ μεγάλη ἡλικία. Γι' αὐτό κι ἀμέσως ἀναφώνησε μέ εὐεξήγητη ἐτοιμότητα γιά τήν ἄκαιρη τεκνοποίησή της: «Ὅτι οὕτω ἐποίησέ μοι Κύριος ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις» (Λουκ. α' 25). Γιατί; Ἡ ἴδια δέν τό ξέρει ἀκόμα κι ἀπό ταπείνωση οὔτε πού τολμᾷ νά τό φανταστεῖ πόσο σπάνιος καί μέγας θά εἶναι ὁ καρπός τῆς κοιλιᾶς της. Τίποτα δέν ξέρει γιά τό σπουδαιότατο ρόλο πού θά παίξει στήν ἱστορία τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου. Δέ γνωρίζει πώς ὁ γιός της θά εἶναι ὁ Προφήτης, ὁ Πρόδρομος καί Βαπτιστής. Ἄγνοεῖ τό βαθύ σχέδιο πού ἔχει ὁ Θεός ὅταν ἔρθει τό πλήρωμα τοῦ χρόνου, δέν ἀντιλαμβάνεται πόσο μυστικά ἐνεργεῖ ὁ Θεός μέ τούς δούλους καί τίς δοῦλες του. Μυστικά καί ἤρεμα. Τό μόνο πού γνωρίζει εἶναι ἕνας ἀπλός καί συγκινητικός λόγος γιά τή δωρεά πού τῆς ἔκανε ὁ Θεός: «Ὅτι οὕτω μοι πεποίηκεν ὁ Κύριος ἐν ταῖς ἡμέραις αἷς ἐπεῖδεν ἀφελεῖν τό ὄνειδος μου ἐν

άνθρωποις» (Λουκ. α' 25). Τό θαῦμα τοῦ Θεοῦ τό ἐρμηνεύει σάν σημεῖο τοῦ ἐλέους Του πρός αὐτήν. Κι ἔτσι εἶναι, ἀλλά ὄχι μόνο. Ἄν τό θαῦμα αὐτό τό εἶχε ἐρμηνεύσει ὡς σημεῖο τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ πρός ὀλόκληρο τό ἀνθρώπινο γένος, πού ἦταν στεῖρο καί ἄγονο, θά ἔλεγε αὐτά περίπου: Ἴδοῦ, μέ τό θαῦμα αὐτό ὁ Θεός προετοιμάζει ἕνα μέγιστο θαῦμα, μέ τό ὁποῖο θέλησε ν' ἀποβάλλει τήν κατάρρα τῆς ἀνθρωπότητας ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων.

«Ἐν δέ τῷ μηνί τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριήλ ὑπό τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ἣ ὄνομα Ναζαρέτ, πρός παρθένον μεμνηστευμένην ἀνδρί, ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου Δαβίδ, καί τό ὄνομα τῆς Παρθένου Μαριάμ» (Λουκ. α' 26-27). Ὁ ἕκτος μήνας ἀναφέρεται στήν ἐγκυμοσύνη τῆς Ἐλισάβετ, ἀπό τήν ἡμερομηνία πού συνέλαβε τόν Ἰωάννη τόν Πρόδρομο. **Γιατί τόν ἕκτο μήνα;** Γιατί ὄχι τόν τρίτο, τόν πέμπτο ἢ τόν ἕβδομο; Ἐπειδή ὁ ἄνθρωπος δημιουργήθηκε τήν ἕκτη μέρα, μετά τή δημιουργία τοῦ κόσμου ὀλόκληρου. Ὁ Χριστός εἶναι ὁ ἀνακαινιστής τῆς δημιουργίας. **Ἔρχεται ὡς ὁ νέος Δημιουργός καί νέος Ἄνθρωπος.** Ὅλα ἔγιναν καινούργια μέ Αὐτόν. Στή νέα αὐτή κτίση, ὁ Ἰωάννης εἶναι ὁ πρόδρομος τοῦ Χριστοῦ, ὅπως ἡ πρώτη κτίση, ἡ δημιουργία, ἦταν πρόδρομος τοῦ παλαιοῦ Ἀδάμ. Ὁ Ἰωάννης παρουσιάζει στό Χριστό ὀλόκληρη τήν ἐπίγεια φύση μαζί μέ τόν παλαιό ἄνθρωπο, πού μαζί του μετανοεῖ. Θά παρουσιαστεῖ μπροστά στόν Κύριο ἐκπροσωπώντας ὀλόκληρο τό γένος τῶν ἀνθρώπων, ὡς ἄνθρωπος πού μετανοεῖ καί κήρυκας τῆς μετάνοιας. Ὁ ἕκτος μήνας, τότε πού ὁ ἀγέννητος Ἰωάννης «ἐσκήρτησε» στήν κοιλιά τῆς μητέρας του, ἀπεικονίζει καί τήν ἕκτη ἐποχή πού γεννήθηκε ὁ Χριστός, ἀλλά καί τήν ἕκτη σφραγίδα τῆς Ἀποκάλυψης τοῦ Ἰωάννου (στ' 12).

Ἐν δέ τῷ μηνί τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριήλ **Στό μεγάλο γεγονός τῆς πρώτης δημιουργίας οἱ ἄγγελοι κατέχουν τήν πρώτη θέση.** «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός τόν οὐρανόν καί τήν γῆν» (Γεν. α' 1). Μέ τή λέξη «οὐρανόν» ἐδῶ ὑπονοοῦμε τούς ἀγγέλους, ὅλες τίς τάξεις τῆς οὐράνιας ἱεραρχίας. Ἐδῶ **τώρα, πού ἀρχίζει τό μέγιστο γεγονός τῆς νέας δημιουργίας, πάλι οἱ ἄγγελοι ἐμφανίζονται πῶτοι.** Ἄγγελος, ὅπως εἶπε ὁ προφήτης Δανιήλ, ὄρισε τό **χρόνο πού θά γεννηθεῖ ὁ βασιλιάς τῶν βασιλέων.** Ἄγγελος, μέ τό στόμα τοῦ προφήτου Ἡσαΐα καί ἄλλων προφητῶν, μίλησε γιά τόν Ζαχαρία τόν ἀρχιερέα **τήγέννηση τοῦ Προδρόμου.** Ἄγγελος τώρα ἀναγγέλει τή **σάρκωση καί γέννηση τοῦ ἴδιου τοῦ Θεοῦ.** Ὄταν γεννήθηκε ὁ σαρκωμένος Θεός, χορός ἀγγέλων **ἔψαλλε** πάνω ἀπό τό σπήλαιο τῆς Βηθλεέμ. Κάθε πράξη τῆς δημιουργίας εἶναι χαρά γιά τό Θεό. Καί τή χαρά αὐτή θέλει νά τή μοιραστεῖ μέ ἄλλους. **Ἡ χαρά πού πηγάζει ἀπό πραγματική ἀγάπη, εἶναι τό μόνο ἐπίγειο καί οὐράνιο πράγμα πού δέ λιγοστεύει ὅταν μοιράζεται, ἄν τολμᾷ κανείς νά μιλήσει γιά αὐξηση τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πού εἶναι πηγή τῆς χαρᾶς καί τῆς ἀγάπης.**

Όταν ο Θεός δημιούργησε τούς **αγγέλους** στην πρώτη δημιουργία, τούς έκανε άμέσως **συμμετόχους** και **συνεργάτες** Του στις επόμενες ενέργειές Του. Όταν έπλασε τόν **Άδάμ**, τόν έκανε άμέσως **συνεργάτη Του** στην ευθύνη και τή διαχείριση του παραδείσου και όλων των δημιουργημάτων Του. Τό ίδιο γίνεται και μέ τή Νέα Κτίση. Οί άγγελοι είναι **κήρυκες του Χριστού**, του Νέου Άνθρώπου. Ορίζοντας τή βασιλεία Του ο Χριστός έκανε άμέσως **συνεργάτες Του** τούς **Αποστόλους**, έπειτα κι άλλους ανθρώπους, για νά εργαστούν μαζί Του όχι μόνο όσο ζούνε στή γή, αλλά και μετά τό φυσικό τους θάνατο. Στή συνεργασία αυτή ο Κύριος καλεϊ ως σήμερα τούς Αγίους, τούς Μάρτυρες κι όσους άλλους κρίνει άξιους για τό έργο αυτό. **Σέ ποιόν θά πήγαινε ο μέγας αρχάγγελος Γαβριήλ; Λέει ο άγιος Ίωάννης ο Χρυσόστομος** στην **[όμιλία του στον Ευαγγελισμό](#)**:

Ένας στρατιώτης στάλθηκε για ν' αναγγείλει τό μυστικό του βασιλιά. Τό μυστικό αυτό γνωρίζεται μόνο μέ τήν πίστη, δέν τό άγγίζει και δέν τό έρμηνεύει ή περιέργεια. Είναι ένα μυστικό μπροστά στό όποιο πρέπει νά υποκλιθει κανείς μέ σεβασμό. Τό βάρος κι ή άξία του δέν μετριέται μέ ανθρώπινα μέτρα. Είναι τό μυστικό πού έρμηνεύεται μόνο μέ θεία, όχι μέ ανθρώπινη αντίληψη και κατανόηση.

Σέ ποιόν στάλθηκε ο αρχάγγελος; Προς παρθένον μεμνηστευμένην άνδρί, ᾧ ὄνομα Ίωσήφ, έξ οίκου Δαβίδ. Ο μέγας αρχάγγελος του Θεού έμφανίστηκε σέ Παρθένο. **Γιατί ο παναγνος Θεός, Έκεϊνος πού θά εγκαινιάζε τό νέο κόσμο, τή νέα κτίση, έπρεπε νά 'ρθει από άγνή Παρθένο.** Ο νέος κόσμος θά διακρίνεται από **άγνότητα** και **τιμιότητα**, σέ αντίθεση μέ τόν παλαιό κόσμο πού είχε γίνει άκάθαρτος λόγω τής πεισματικής **άνυπακοής** στό Δημιουργό του. Η Παρθένος λειτουργεί ως είσοδος, από τήν όποία ο Λυτρωτής θά εισέλθει στον κόσμο πού θά γίνει τό ένδιαίτημα κι ο χῶρος του σωστικού έργου Του. **Παρθένος, όχι γυναίκα.** Η γυναίκα, σέ όποιο πνευματικό επίπεδο κι άν έχει φτάσει, άνήκει στον παλαιό κόσμο, στην παλαιά κτίση, άνήκει στον άντρα της. Δέν είναι άπαλλαγμένη από έγκόσμιες έπιθυμίες και προοπτικές. Γι' αυτό κι έπρεπε νά βρεθει όχι γυναίκα μά παρθένος, **ή παναγνη Παρθένος**, πού είχε δοθει άπόλυτα μόνο στό Θεό κι είχε αποξενωθεί από τόν κόσμο. Τέτοια παρθένος φύτρωσε κι αναπτύχτηκε στον παρακμασμένο κόσμο μας σαν κρίνο πού άνθίζει σέ κοπρόλοφο, άκέραιη κι **άνεπαφη από τήν παρακμή του κόσμου.**

Η έκλεκτή Παρθένος παραδόθηκε ως μνηστή στον Ίωσήφ, πού ήταν συγγενής της. **Γιά ποιό λόγο μνηστεύτηκε;** Γιατί έτσι οικονόμησε ή πρόνοια του Θεού, για νά προστατευτεί από τόν εμπαιγμό ανθρώπων και δαιμόνων. **Αν δέν είχε μνηστευτεί προτου γεννήσει, ποιός άνθρωπος θά πίστευε πώς ο Υιός της είχε γεννηθει υπερφυσικά, χωρίς νά ισχύσουν οι φυσικοί νόμοι; Ποιός επίγειος δικαστής θά τήν προστάτευε σ' αυτήν τήν περίπτωση από τήν άκαμψία και τή σκληρότητα του νόμου; Η θεία πρόνοια δέν ήθελε νά θέσει σέ κίνδυνο και μελάδες τήν έκλεκτή Του, δέν ήθελε νά βάλει σέ μεγάλους πειρασμούς**

τούς ανθρώπους. Έτσι οίκονόμησε νά προστατέψει τήν Παρθένο καί τή γέννηση μέ τή «μνηστεία» της. Γράφει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος στήν ὁμιλία του **στό κατά Ματθαῖον:**

Ἀφοῦ ὁ ἴδιος ὁ Χριστός ἔκρυψε στήν ἀρχή πολλά πράγματα, κάλεσε τόν ἑαυτό Του Υἱό τοῦ ἀνθρώπου καί δέν ἀποκάλυψε παντοῦ ἀνοιχτά πώς εἶναι ἕνας μέ τόν Πατέρα, γιατί τότε νά ξαφνιαζόμαστε μ' αὐτήν τή μυστικότητα, κατά τήν προετοιμασία τοῦ θαυμαστοῦ αὐτοῦ καί μέγιστου μυστηρίου;

Γιατί τό ὄνομα τοῦ μνήστορος ἦταν Ἰωσήφ; Γιά νά μᾶς θυμίζει τόν ἀγνό καί πάγκαλο Ἰωσήφ πού ἄν καί ζοῦσε μέσα στή φιλήδουνη Αἴγυπτο, διαφύλαξε τή σωματική καί πνευματική του Ἀγνότητα. Καί μ' αὐτόν τόν τρόπο διευκολύνει τούς πιστούς στό νά πιστέψουν εὐκολότερα πώς ὁ καρπός τῆς παρθένου Μητέρας τοῦ Θεοῦ ἦταν πραγματικά **ἐκ Πνεύματος Ἁγίου** κι ὄχι «ἐκ θελήματος σαρκός».

«Καί εἰσελθών ὁ ἄγγελος πρός αὐτήν εἶπε· χαῖρε, κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετά σου· εὐλογημένη σύ ἐν γυναιξίν». Ἡ νέα κτίση εἶναι χαρά γιά τό Θεό καί τόν ἄνθρωπο. Γι' αὐτό κι ἀρχίζει μέ καλές κι εὐχάριστες εἰδήσεις, μέ τόν εὐαγγελισμό. **«Χαῖρε!».** Μέ τή λέξη αὐτή ἀρχίζει τό ἔργο τῆς νέας κτίσης. Εἶναι ἡ πρώτη λέξη, ἡ ἐναρκτήρια, πού ἀκούγεται ἐνῶ ἡ αὐλαία τοῦ μεγάλου ἔργου μόλις ἀρχίζει ν' ἀνοίγεται. Ὁ Γαβριήλ ὀνόμασε τήν Παρθένο **«εὐλογημένη»**. **Γιατί;** Ἐπειδή ἡ ψυχή της ἦταν καθαρή σάν τό ἱερό τοῦ ναοῦ, γεμάτη μέ τά ζωποιά χαρίσματα τοῦ ἁγίου Πνεύματος, γεμάτη οὐράνια εὐωδία κι ἀγνότητα. Δέν εἶναι εὐλογημένοι ἐκεῖνοι πού ἡ ψυχή τους εἶναι κλειστή γιά τό Θεό καί ἀνοιχτή μόνο γιά τή γῆ, αὐτοί πού ἀποπνέουν μόνο χῶμα, γῆ, ἁμαρτία καί θάνατο. Εὐλογημένη σύ ἐν γυναιξίν. Ἐκεῖνος πού στέκεται μπροστά στό Θεό εἶναι εὐλογημένος. **Ἀπουσία Κυρίου σημαίνει ἀπουσία εὐλογίας.** Ἡ ἀπομάκρυνση τοῦ Θεοῦ ἀπό τόν ἄνθρωπο εἶναι **κατάρρα.** Ἡ παρουσία Του εἶναι εὐλογία. Ἀπό τήν ἀγάπη πού δείχνει ὁ Θεός στόν ἄνθρωπο εἶναι φανερό, πώς ὁ Θεός δέν ἀπομακρύνεται ποτέ ἀπό τόν ἄνθρωπο, ὅταν ἐκεῖνος δέν ἀπομακρύνεται πρῶτος ἀπό κοντά Του.

Ἡ ἔλευση τοῦ Χριστοῦ στόν κόσμο φανερώνει τή ἀπεριόριστη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιά τόν ἄνθρωπο. Μ' ὅλο πού ὁ ἄνθρωπος ξεμάκρυνε ἀπό τό Θεό, ὁ Θεός εἶναι Ἐκεῖνος πού κάνει τό πρῶτο βῆμα γιά νά προσεγγίσει τόν ἄνθρωπο, νά γεφυρώσει τό χάσμα πού τούς χωρίζει. Τήν ἄβυσσο αὐτήν ἀνάμεσά τους τήν ξεκίνησε μιά γυναίκα. Καί τώρα μιά ἄλλη γυναίκα γίνεται ἡ γέφυρα πάνω ἀπό τήν ἄβυσσο. Ἡ Εὐα ἀμάρτησε πρώτη. Καί μάλιστα αὐτό ἔγινε μέσα στόν παράδεισο, ὅπου ὅλα τήν προστάτευαν ἀπό τήν ἁμαρτία. Ἡ Μαρία ἦταν ἡ πρώτη πού ἀντιστάθηκε στους πειρασμούς. Κι αὐτό ἔγινε μέσα στό σκοτάδι τοῦ κόσμου, ὅπου ὅλα σέ τραβοῦν στήν ἁμαρτία. Γι' αὐτό κι ἡ Εὐα τόν πρῶτο καρπό πού ἔδωσε στή γῆ ἦταν ὁ Κάιν, ὁ ἀδελφοκτόνος. Ἡ Μαρία ὅμως γέννησε τόν Ἡρώα τῶν ἡρώων πού ὁδήγησε τή γεννιά τῶν ἀδελφοκτόνων, τούς

καρπούς τῆς ἀνυπάκουης Εὔας, μακριά ἀπό τή σκιά τῆς ἀμαρτίας καί τοῦ θανάτου.

«Ἡ δέ ἰδοῦσα (τόν Γαβριήλ) διεταράχθη ἐπί τῷ λόγῳ αὐτοῦ, καί διελογίζετο ποταπός εἶη ὁ ἀσπασμός οὗτος» (Λουκ. α' 29). Τί παιδικότητα! Ἡ Μαρία εἶναι πραγματικά ἕνα παιδί. Ὁ Κύριος εἶπε: «Ἐάν μὴ στραφῆτε καί γένησθε ὡς τὰ παιδιά, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. ιη' 3). Ὁ κόσμος αὐτός, μέ τούς πειρασμούς καί τίς ἐπιθυμίες του, γερνᾷ γρήγορα τόν ἄνθρωπο. Ἡ παιδική μας ἡλικία εἶναι πολύ μικρή, σύντομη καί στήν ἐποχή μας συντομεύεται ἀκόμα περισσότερο. Ποιός μπορεῖ νά γυρίσει καί νά ξαναγίνει παιδί; Ἡ Μαρία ἦταν παιδί κι ἔμεινε παιδί σ' ὅλη της τή ζωή ἐπειδὴ ἦταν ἀγνή καί ἀθῶα, ἐπειδὴ εἶχε φόβο Θεοῦ καί ὑπακοή σ' Αὐτόν. Γι' αὐτό κι εἶχε μπεῖ στή βασιλεία τοῦ Υἱοῦ Της προτοῦ ἀκόμα Αὐτός κηρύξει τή βασιλεία Του. Γιατί ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ βρισκόταν μέσα Της (πρβλ. Λουκ. ιζ' 21).

Ἡ παιδικότητά της τήν ἔκανε νά τρομάξει μέ τήν ἐμφάνιση τοῦ ἀγγέλου. Ἡ παιδική της ἀπλότητα τήν ἔκανε ν' ἀπορήσει, νά διερωτηθεῖ τί νά σήμαινε ὁ ἀσπασμός του. Στή συμπεριφορά της αὐτή δέν ὑπῆρχε τίποτα τό ψεύτικο, τό θεατρικό. Ὅλα ἦταν παιδικά, ἀπλά, ἀγνά, καθαρὰ κι ἀθῶα.

Ὁ μέγας ἀρχάγγελος, ὁ Γαβριήλ, πού παρίστατο στή δημιουργία τοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ χρόνου, πού εἶχε τή δύναμη νά διαβάσει τίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων, κατάλαβε ἀμέσως τήν ταραχή καί τίς ἀνήσυχες σκέψεις τῆς Παρθένου πιά καθαρὰ ἀπ' ὅ,τι ἐμεῖς βλέπουμε τό σῶμα μας. Εἶδε τήν ταραχή τῆς ψυχῆς της καί τήν καθησύχασε γρήγορα μέ τὰ ἀγγελικά λόγια του:

«Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ· εὗρες γάρ χάριν παρά τῷ Θεῷ» (Λουκ. α' 30). Μὴ φοβᾶσαι, παιδί μου! Μὴ φοβᾶσαι κεχαριτωμένη κόρη τοῦ Θεοῦ! Μὴ φοβᾶσαι ὑπερευλογημένη πάνω ἀπ' ὅλους τούς ἀνθρώπους, γιατί ἀπό σένα θά 'ρθεῖ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ σ' ὀλόκληρο τό ἀνθρώπινο γένος! **Μὴ βοβοῦ, εὗρες γάρ χάριν παρά τῷ Θεῷ! Τὰ τελευταῖα αὐτὰ λόγια του ἀναιροῦν τούς ἰσχυρισμούς κάποιων δυτικῶν θεολόγων σχετικά μέ τήν «ἄσπιλη σύλληψή» Της, ὅτι δηλαδή ἡ Παρθένος Μαρία γεννήθηκε ἀπό τούς γονεῖς της χωρίς τή σκιά τῆς ἀμαρτίας τοῦ Ἀδάμ. Ἄν ἦταν ἔτσι τὰ πράγματα, γιατί νά τῆς πεῖ ὁ ἄγγελος ὅτι βρῆκε χάρις στό Θεό;** Ἡ χάρις καί τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ, πού ὑποδηλώνουν καί τή συγχώρηση, δίδονται σ' ἐκεῖνον πού ἔχει ἀνάγκη τό ἔλεος, πού τό ἀναζητᾷ. Ἡ πάναγνος Παρθένος ἔκανε ἥρωικές προσπάθειες γιά νά ὀδηγήσει τήν ψυχή της στό Θεό. Καί στήν ἀνοδική αὐτή προσπάθειά της συνάντησε τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

Ὁ ἅγιος **Ἀνδρέας Κρήτης**, ἐμπνευσμένος ἀπό τή χάρις τοῦ Θεοῦ γιά τήν ἀποστολή τοῦ ἀρχάγγελου Γαβριήλ, ἔγραψε τό ἀκόλουθο σχόλιο γιά τήν Ἁγία Παρθένο:

«Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ, εὗρες γάρ χάριν παρά τῷ Θεῷ», μιά χάρις πού δέν τήν ἔλαβε οὔτε ἡ Σάρα οὔτε ἡ Ρεββέκα. Βρῆκες τή χάρις πού οὔτε ἡ Μεγάλη Ἄννα δέν ἀξιώθηκε

νά βρεῖ. Ἔγιναν κι αὐτές μητέρες, ἀλλά ἔχασαν τὴν παρθενικότητά τους. Ἐσύ ὁμως ἔγινες μητέρα, ἀλλά διατήρησες καὶ τὴν παρθενία σου ἀνέπαφη. Γι' αὐτό μὴ φοβᾶσαι, γιατί βρῆκες χάρη στό Θεό, μιά χάρη πού κανένας ἄλλος ἐκτός ἀπό Σένα δέν ἔλαβε ἀπό τότε πού δημιουργήθηκε ὁ χρόνος.

Ἡ Ἀγνή ψυχὴ τῆς Παρθένου ἠρέμησε. Καί τότε ὁ φτερωτός ἀρχάγγελος τοῦ Θεοῦ τῆς ἔδωσε τό μεγαλύτερο ἀπό τὰ οὐράνια μηνύματα: «Ἴδού συλλήψη ἐν γαστρί καὶ τέξη υἱόν, καὶ καλέσεις τό ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. οὗτος ἔσται μέγας καὶ υἱός ὑψίστου κληθήσεται, καὶ δώσει αὐτῷ Κύριος ὁ Θεός τόν θρόνον Δαυΐδ τοῦ πατρός αὐτοῦ, καὶ βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος» (Λουκ. α'). Ὁ ἀγγελιοφόρος τοῦ Θεοῦ μιλάει καθαρά, μέ λεπτομέρειες. Θά συλλάβεις «ἐν γαστρί», λέει, δηλαδή **σωματικῶς**. Τὴν ἴδια περίπου ἔκφραση χρησιμοποιεῖ ὁ Ψαλμωδός ὅταν λέει στόν 50ό ψαλμό του (στιχ. 12) «καὶ πνεῦμα εὐθές ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου». Δίνοντας ἔμφαση στό λόγο ἐν γαστρί ὁ ἀρχάγγελος, εἶναι σά νά θάλει προκαταβολικά νά μᾶς προφυλάξει ἀπό τίς **πλανεμένες διδασκαλίες τῶν αἰρετικῶν Δοκητῶν** ὅτι ὁ Χριστός τάχα δέν εἶχε πραγματικό σῶμα κι ὅτι δέ γεννήθηκε πραγματικά. Πώς δέν ἦταν δηλαδή πραγματικά καὶ σωματικά ἄνθρωπος, ἀλλά ἓνα ὁμοίωμα του.

Ἀλλά καί τό ὄνομα **Ἰησοῦς** εἶναι γεμάτο νοήματα. Αὐτό τό ὄνομα ἔφερε κι ὁ γιός τοῦ Ναυῆ, πού ὁδήγησε τούς Ἰσραηλίτες στή γῆ τῆς ἐπαγγελίας, προεικονίζοντας ἔτσι τό ρόλο τοῦ Σωτήρα Ἰησοῦ πού ὁδήγησε τό ἀνθρώπινο γένος στήν πραγματική κι αἰώνια γῆ τῆς ἐπαγγελίας, τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Ὅλα τὰ ὑπόλοιπα πού εἶπε ὁ Ἀρχάγγελος ἀπέβλεπαν σέ μιά προσπάθεια νά πείσει τὴν Παρθένο πώς **ὁ γιός της θά ἦταν ὁ ἀναμενόμενος Μεσσίας**. Πώς θά ἦταν Υἱός τοῦ Ὑψίστου. Πώς ὁ Θεός θά τοῦ ἔδινε τό θρόνο τοῦ Δαβίδ καὶ πώς θά γινόταν παντοτινός βασιλιάς τοῦ οἴκου Ἰακώβ.

Ὅλ' αὐτά βρίσκονταν στό νοῦ κάθε Ἰσραηλίτη, ἀλλά πολύ περισσότερο στό νοῦ τῆς πνευματικῆς φωτισμένης Παρθένου Μαρίας. Τό μόνο πού ἔμενε τώρα ἦταν ν' ἀποκτήσει συγγενική σχέση μέ τό Μεσσία. **Ὁ Ἀρχάγγελος δέν τῆς τ' ἀποκάλυψε ὅλα σχετικά μέ τόν Κύριο Ἰησοῦ, παρά μόνο ὅσα τῆς ἦταν γνωστά ἀπό τίς προφητεῖες καὶ κατανοητά ἀπό τὴν ἁγία Γραφή.**

Δέν τῆς μίλησε γιά τόν παγκόσμιο καὶ πανανθρώπινο ρόλο τοῦ Ἰησοῦ, παρά μόνο ὅσα τῆς ἦταν γνωστά ἀπό τίς προφητεῖες καὶ κατανοητά ἀπό τὴν Ἁγία Γραφή. Δέν τῆς μίλησε γιά τόν παγκόσμιο καὶ πανανθρώπινο ρόλο τοῦ Ἰησοῦ ὡς Σωτήρα ὅλων τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν φυλῶν. Δέν τῆς εἶπε πώς θά εἶναι ὁ ἰδρυτής τῆς πνευματικῆς βασιλείας, ὁ κριτής ζώντων καὶ νεκρῶν. Ἀκόμα λιγότερα τῆς φανέρωσε πώς ὁ Υἱός της θά εἶναι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, τό Ἐνα ἀπό τὰ Τρία αἰώνια Πρόσωπα τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ἄν τῆς τά εἶχε πει ὅλ' αὐτά, ἡ ταραχὴ της θά ἦταν πολύ μεγαλύτερη. **Ἡ παιδικότητα κι ἡ ἀγνότητά Της δέν τὴν ἔκαναν καὶ παντογνώστρια**. Εἶχε

πολλά ακόμα νά μάθει από τό γιό της, τόσο στόν παρόντα χρόνο, όταν «*συνετήρει τά ρήματα ταῦτα συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς*» (Λουκ. β' 19), ὅσο καί στήν αἰωνιότητα. Ὁ Ἀρχάγγελος κινήθηκε πιστά μέσα στό πλαίσιο τῆς ἐβραϊκῆς παράδοσης καί ἀντίληψης. Συγκέντρωσε καί ἔνωσε ὀργανικά ὅλα ὅσα ἦταν σκόρπια στούς προφήτες (Ἡσ. θ' 6-8, ι' 16, ια' 1, Ἱερ. κε' 5, λ' 9, Ἱεζ. λδ' 24, Ὡσηέ γ' 5, Μιχ. ε' 4, Ψαλμ. ρλα' 11, Δαν β' 44 κλπ.). Κι ὅλ' αὐτά τά γνώριζε καλά ἡ Παρθένος. «*Ἦμοσε Κύριος τῷ Δαβίδ ἀλήθειαν καί οὐ μή ἀθετήσῃ αὐτήν· ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου*» (Ψαλμ. ρλα' 11).

Ἡ Παρθένος ἄκουσε τό οὐράνιο μήνυμα καί μέ τήν παιδική της ἀγνότητα ρώτησε τόν ἐπισκέπτη της: «*Πῶς ἔσται μοι τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω;*» (Λουκ. α' 34). Τά λόγια αὐτά δέν ἐκφράζουν κάποια δυσπιστία στό ἀγγελικό μήνυμα, ἀλλά τήν καθαρότητα καί τήν ἀθωότητά της. Τί θ' ἀπαντοῦσε κάποιος ἀπό σᾶς σ' ἓνα παρόμοιο μήνυμα πού θά σᾶς ἔφερνε ὁ πύ ἀσυνήθιστος ἐπισκέπτης; Αὐτό πού θά γινόταν στή σίγουρα φοβισμένη καί τρέμουσα καρδιά σας θά ἦταν αὐτό πού ἔνωσε κι ἡ ἀγνή Παρθένος; Ἐκείνη δέν εἶπε κανένα λόγο παραπανίσιο. Ἄν ἡ ἐρώτησή της ἦταν παραπανίσια γιά τήν ἴδια, δέν εἶναι ὅμως γιά μᾶς. Γιά χάρη μας τό εὐλογημένο πνεῦμα της ἔκανε τήν ἐρώτηση πού ὅλοι μας θά θέλαμε νά κάνουμε, ἀφοῦ δεσμευόμαστε ἀπό τούς φυσικούς νόμους. Γιά νά 'χουμε γέννηση, εἶναι ἀπαραίτητος ὁ ἄντρας. Πού λοιπόν εἶναι ὁ ἄντρας ἐδῶ; **Αὐτό εἶναι πού ὅλοι μας θά εἶχαμε ρωτήσει, ἐπειδή ζοῦμε μακριά ἀπό τήν ἐλευθερία πού ἀπολαμβάνει ὁ παντοδύναμος Θεός, ἐπειδή νιώθουμε πάνω μας τό βάρος τῶν φυσικῶν νόμων.** Ἔτσι γιά χάρη μας, ἦταν ἀπαραίτητο νά κάνει ἡ Παρθένος τήν ἐρώτηση αὐτή. Γιά ν' ἀκούσουμε τήν ἀπάντηση τοῦ Θεοῦ ἀπό τόν Ἀρχάγγελο. Ποιά ἀπάντηση ἔδωσε ὁ Ἀρχάγγελος;

«*Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ καί δύνამις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· διό καί τό γεννώμενον ἅγιον κληθήσεται υἱός Θεοῦ. καί ἰδοῦ Ἐλισάβετ ἡ συγγενής σου καί αὐτή συνειληφυῖα υἱόν ἐν γήρει αὐτῆς, καί οὗτος μὴν ἔκτος ἐστίν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στείρα· ὅτι οὐκ ἀδυνατίσει παρά τῷ Θεῷ πᾶν ρῆμα*» (Λουκ. α' 35-37).

Αὐτή εἶναι μιά πλήρης καί ἱκανοποιητική ἀπάντηση. **Ὅπου Θεός βούλεται, νικᾶται φύσεως τάξις.** Ὄταν ὁ ζῶν Θεός ἐφαρμόζει τό θέλημα Του γιά νά ἐργαστεῖ τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου, ἡ φύση κι οἱ νόμοι της ἀτονοῦν, εἶναι σά νά μὴν ὑπάρχουν. «*Ἡ χάρη δέν ὑπόκειται στό νόμο τῆς φύσης*», λέγει ὁ ἅγιος **Γρηγόριος Νεοκαισαρείας**. Ὁ ἴδιος ὁ ἀνακαινιστής τοῦ κόσμου ὀλόκληρου, ὁ Κύριος Ἰησοῦς, μαρτυρεῖ πῶς «*τό πνεῦμα ἐστὶ τό ζωοποιοῦν*» (Ἰωάν. στ' 63).

Τό Πνεῦμα χορηγεῖ ζωή ἄμεσα καί ἔμμεσα. Τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἔδωσε ἄμεσα ζωή στόν παράδεισο, πρὶν ἀπό τήν πτώση. Μετά τήν πτώση ἔδινε ζωή ἔμμεσα, μέ τή δημιουργία ψυχῆς καί σώματος. Ἀναφέρουμε τήν ἔμμεση αὐτή ἐνέργεια τοῦ ἁγίου Πνεύματος ὡς «*φυσική*», σύμφωνα μέ τό φυσικό νόμο. Τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ὅμως ἔχει

τό δικαίωμα και την άπεριορίστη δυνατότητα να δώσει ζωή και άμεσα, σύμφωνα με τη θέληση και την πρόνοια του Θεού για τη σωτηρία των ανθρώπων. Αλλά και σε σχέση με την έμμεση δωρεά της ζωής, πάλι τό Πνεῦμα είναι ο Κύριος και Ζωοδότης. Από μόνη της ή φύση δέν είναι παρά σκιά, ένα παραπέτασμα, απ' όπου ενεργεί τό Πνεῦμα. Ὑπάρχουν όμως βαθμοί και στάδια έμμεσότητας. Τό Πνεῦμα μερικές φορές ενεργεί περισσότερο κι άλλες πάλι λιγότερο έμμεσα. Τέτοια παραδείγματα έχουμε με τίς παραγωγικές και τίς στεῖρες γυναῖκες. Ἡ Ἐλισάβετ ήταν στεῖρα, αλλά όχι απόλυτα. Τό ίδιο γινόταν με τη μητέρα του Ἰσαάκ, του Σαμψών και του Σαμουήλ. Ἡ σύλληψη μιᾶς ηλικιωμένης γυναίκας δέν μπορούμε να πούμε ότι είναι άμεση ενέργεια του Πνεύματος, αφού όλες οι γυναῖκες πού είναι απόγονοι της Εὔας, παραγωγικές ή στεῖρες, συλλαμβάνουν «έν άμαρτίαις», δέν είναι άμετοχες σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν και παθῶν. **Ἡ μόνη σύλληψη με άμεση ενέργεια, με την ενέργεια του Πνεύματος της ζωής, είναι ή σύλληψη της πάναγνης Παρθένου Μαρίας.** Στήν ιστορία της δημιουργίας, από τον Ἀδάμ μέχρι τό Χριστό, ποτέ δέν είχαμε περιστατικό τέτοιας γέννησης. Αὐτή είναι ή μοναδική περίπτωση στήν ως τώρα ιστορία, αλλά και στήν αιωνιότητα. Κι αὐτή είναι ή σύλληψη και γέννηση του Κυρίου και Θεού και Σωτήρα μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

«Ὅτι οὐκ ἀδυνατίσει παρά τῷ Θεῷ πᾶν ρῆμα». Αὐτό σημαίνει πώς κάθε λόγος του Θεού ἐφαρμόζεται στήν ολότητά του. Ὁ Θεός μάς λέει με τον ἐμπνευσμένο προφήτη Του Ἡσαΐα: «Ἴδού ή παρθένος έν γαστρί ἔξει και τέξεται υἱόν» (Ἡσα. ζ' 14). Αὐτό ἐκπληρώνεται τώρα. Από την ίδια τη στιγμή της δημιουργίας του κόσμου, τό μόνο πού μπορούμε να πούμε για τό Θεό είναι πώς «εἶπε και ἐγενήθησαν». «Τά λόγια Κυρίου λόγια άγνά, άργύριον πεπυρωμένον, δοκίμιον τη γῆ, κεκαθαρμένον ἐπταπλασίως» (Ψαλμ. ια' 7).

Ἡ Παρθένος Μαρία δέν άμφισβήτησε καθόλου τά θεϊκά λόγια πού της ἀποκάλυψε ο Ἀρχάγγελος. Ἄν τά είχε άμφισβητήσει, ὅπως ἔκανε ο Ζαχαρίας ο ιερέας, ἴσως είχε τιμωρηθεῖ ὅπως ἐκεῖνος. Μ' ὄλο πού στίς άπαντήσεις και τῶν δυό τους ὑπάρχει κάποια ὁμοιότητα, ή καρδιά τους ήταν έντελῶς διαφορετική. **Κι ἐκεῖνο πού βλέπει ο Θεός είναι ή καρδιά του ανθρώπου. Δυό ὁλότελα διαφορετικές καρδιές μπορούν να διατυπώσουν παρόμοια λόγια.**

Ἡ ταπεινή Παρθένος άκουσε την ἐξήγηση πού της ἔδωσε ο άγγελιαφόρος του Θεού και συμπλήρωσε τη συζητήσή της με τον Ἀρχάγγελο με τά ἐξῆς λόγια: «Ἴδού ή δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι κατά τό ρῆμά σου» (Λουκ. α' 28). Δέν εἶπε, «ίδού ή δούλη σου, αρχάγγελε», ήταν απλά άγγελιοφόρος του Θεού, μετέφερε τό θέλημά Του. Ἦταν κι αὐτός δυνατός και άθάνατος, αλλά ως ὑπηρέτης του ζῶντος Θεού. Από την άλλη μεριά δέν εἶπε «γένειτό μοι κατά τό ρῆμα του Κυρίου», αλλά «κατά τό ρῆμά σου». Ἐδειξε ἔτσι σεβασμό και τιμή στον άθάνατο λειτουργό του οὐράνιου οἰκοδεσπότη. Κι οι δυό αὐτές σκέψεις της φανερώνουν την **άμεση ὑπακοή** και την **τέλεια ταπεινώσή της**. Τέτοια σοφή άπάντηση μόνο μιά καρδιά πού πλημμύριζε από

καθαρότητα μπορούσε να δώσει. Γιατί σε τέτοια καρδιά δίδεται εύκολα και άμεσα αληθινή σοφία. Τή στιγμή του πειρασμού στον παράδεισο ή Εύα τήν ξέχασε αυτή τή γλώσσα και πρόσεξε τά λόγια του σατανά, ή καρδιά της τή στιγμή αυτή ήταν άκαθαρη, σκοτισμένη. Λόγω του σκοτισμού αυτού ή σοφία τήν έγκατέλειψε. **Ἡ ὑπερηφάνεια καί ἡ παρακοή σκότισαν τήν καρδιά της ἀλλά καί τό νοῦ της.** Από τήν ὑπερηφάνεια καί τήν παρακοή της στό Θεό ὁ παλιός κόσμος γκρεμίστηκε, τό γένος τῶν ἀνθρώπων παραμορφώθηκε κι ἡ κτίση ὀλόκληρη στενάζει. Ὁ νέος κόσμος ἔπρεπε νά θεμελιωθεῖ στήν ταπείνωση καί τήν ὑπακοή. Ἡ ταπείνωση κι ἡ ὑπακοή τῆς Παναγίας Μητέρας τοῦ Θεοῦ ὑπερβαίνουν κάθε λόγο. Μόνο ὁ Υἱός της, ὁ Σωτήρας κι ἀνακαινιστής τοῦ κόσμου, θά τήν ξεπεράσει σέ ταπείνωση κι ὑπακοή.

Τελικά ὁ φτερωτός ἀγγελιοφόρος τοῦ «κεφαλαίου τῆς σωτηρίας» μας πέταξε ψηλά στόν οὐρανό, κοντά στούς ἀθάνατους συντρόφους του. Τά καλά νέα, ὁ «εὐαγγελισμός» του, δέν εἶναι ἕνας ἀπλός λόγος, ἀλλά μεταφράστηκε ἀμέσως σέ ἔργο, ὅπως καί κάθε λόγος τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεός μιλάει καί γίνεται, *«εἶπε καί ἐγένετο»*.

Στή γῆ, πού ἦταν καταραμένη λόγω τοῦ χωρισμοῦ της ἀπό τό Θεό καί τῆς επίδρασης πού δεχόταν ἀπό τίς δυνάμεις τοῦ σκότους, δέν εἶχε φτάσει ποτέ ἕνα τόσο χαρμόσυνο κι ἐλπιδοφόρο μήνυμα σάν κι αὐτό πού ἔφερε ὁ ἀστραφτερός καί θαυμάσιος ἀρχάγγελος Γαβριήλ. Ποιά γλώσσα δέ θά τόν δοξάσει καί ποιά καρδιά δέ θά νιώσει εὐγνωμοσύνη ἀπέναντί του;

Ποτέ ἥλιος δέν καθρεφτίστηκε τόσο λαμπερά σέ διαυγή νερά, ὅσο στόν καθρέφτη τῆς πάναγνης καρδιάς τῆς Παρθένου Μαρίας. Γράφει ὁ ὄσιος **Ἐφραίμ ὁ Σύρος** γιά τήν **παρθενία**:

Ἦ παρθενία, πού χαροποιεῖς τήν καρδιά καί οὐρανοποιεῖς τή γῆ!

Ἦ παρθενία, κτῆμα ἀγαθό, ἀμόλυντο ἀπό ἄγρια θηρία!

Ἦ παρθενία, πού κατοικεῖς στίς ἄκακες καί ταπεινές ψυχές καί μεταποιεῖς τό λαό τοῦ Θεοῦ!

Ἦ παρθενία, πού ἀνθίζεις σάν λουλούδι στήν ψυχή καί στό σῶμα καί πλημμυρίζεις τόν οἶκο μέ τό ἄρωμά σου!

Ἡ διαυγής πρωινή αὐγή, ἀπ' ὅπου προβαίνει ὁ ἥλιος, θά σάστιζε μπροστά στήν **καθαρότητα κι ἀγνότητα τῆς Παρθένου Μαρίας**, ἀπό τήν ὁποία γεννήθηκε ὁ ἀθάνατος ἥλιος τῆς δικαιοσύνης, ὁ Χριστός καί Σωτήρας μας. **Ποιό γόνυ δέ θά κλίνει μπροστά της καί ποιά γλώσσα δέ θά κραυγάσει:**

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

«Χαῖρε, εὐλογημένη! Χαῖρε, ἀγὴ τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου! Χαῖρε, τιμιωτέρα τῶν Χερουβὶμ καὶ ἐνδοξοτέρα τῶν Σεραφεῖμ! Δόξα στὸν Υἱό σου, τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό, τὸν Πατέρα καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, τὴν ὁμοούσια καὶ ἀδιαίρετη Τριάδα, τώρα καὶ πάντα καὶ στοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων». Ἀμήν!

(Ἀπό τό βιβλίο: “Θεός ἐπί γῆς, ἄνθρωπος ἐν οὐρανῶ”, Κεντρική διάθεση: Πέτρος Μπότσης, Πέλλης 2, 152 34 Φραγκοκκλησιά Ἀττικής, Τηλ. -fax: 210 - 6812382, κιν. 6974814002. Εὐχαριστοῦμε θερμά τὸν κ. Πέτρο Μπότση γιὰ τὴν ἄδεια δημοσίευσης ἀποσπασμάτων ἀπὸ τὰ βιβλία πού ἐκδίδει. Ἀρχ. Σάββας Ἀγιορείτης <http://HristosPanagia3.blogspot.com>)